

زمان اجرای طرح قطع سهمیه بنزین اعلام شد

ستاد مدیریت سوخت جزئیات قطع سهمیه بنزین را اعلام کرد. قرار بود سهمیه بنزین خودروهای بدون بیمه از امروز قطع شود اما ستاد مدیریت سوخت از فرصت یک ماهه خیر داد.

بر اساس اطلاعیه ستاد مدیریت سوخت بر اساس قانون برای خودروهایی که بیمه شخص ثالث ندارند کارت سوخت صادر نمی‌شود.

از ابتدای دی به همه دارندگان خودروهای بدون بیمه یک ماه مهلت دارند تا هزینه بیمه شخص ثالث را پرداخت کنند.

دولت ایران در مهار انتظارات تورمی و ثبات نرخ ارز موفق شد

بانک جهانی در گزارشی از شاخص‌های کلان اقتصاد ایران نوشت: اقتصاد ایران برای چهارمین سال متوالی با کمک بخش نفت در مسیر رشد قرار دارد و شاهد حفظ رشد متوسط پایدار اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲ خواهیم بود. بانک جهانی در ادامه گزارش خود نوشت: اقتصاد ایران نرخ رشد متوسط ۳۸ درصدی را در سال ۱۴۰۱ کسب کرد. این رشد عمدتاً مربوط به بخش‌های خدمات و تولید صنعتی بود. صنعت نفت نیز با کاهش عرضه در بازار جهانی رشد کرد. مصرف در بخش خصوصی به عنوان محرک اصلی رشد تولید ناخالص داخلی در این سال عمل کرد، در حالی که مصرف بخش دولتی به صورت واقعی برای کاهش کسری بودجه کاهش یافت. هم صادرات و هم واردات در این سال بیشتر شدند و سرمایه‌گذاری قوی در بخش ماشین‌آلات باعث رشد آمار سرمایه‌گذاری شد.

این گزارش با اشاره به موفقیت دولت ایران در برقراری آرامش در بازار ارز طی سال جاری نوشت: در سال ۱۴۰۲ کاهش انتظارات تورمی و ثبات نرخ ارز به کاهشی شدن تورم ماهانه کمک کرد و این با دسترسی ایران به ذخایر ارزی خود در خارج از کشور همراه بود که فشارها بر نرخ ارز را کاهش داد. افزایش اخیر صادرات نفت به کاهش کسری بودجه و بهبود تراز حساب‌های جاری کمک کرده است.

از سه‌ماهه دوم امسال، صادرات نفت به بالاترین سطح خود از زمان اعمال مجدد تحریم‌های آمریکا در سال ۱۳۹۷ رسیده است. با وجود افزایش واردات، بالا رفتن صادرات نفت در سال ۱۴۰۱ باعث شد کشور با مازاد تراز حساب‌های جاری در سطح ۱۴.۴ میلیارد دلار مواجه شود. برآورد می‌شود بهبود صادرات نفت در نیمه نخست ۱۴۰۲ کل تراز تجاری این کشور را مثبت نگه داشته باشد. همچنین پیش‌بینی می‌شود حساب‌های جاری، همچنین مثبت باقی بماند، چرا که صادرات نفت خام بیشتر، افت قیمت نفت و همچنین افزایش واردات را جبران می‌کند. دسترسی به وجوه مسدود شده به کاهش فشارها بر نرخ ارز و کاهش انتظارات تورمی کمک می‌کند.

برنده رقابت گازی ایران و قطر در پارس جنوبی که بود

«دروغ هر چه بزرگ‌تر باورش آسان‌تر، ایران تحریم است و با بیل و کلنگ نمی‌توانیم با تکنولوژی شرکت‌های غربی در قطر مقابله کنیم» این جمله بخشی از واکنش‌ها به گزارش خبرگزاری فارس درباره پیشی گرفتن ایران در رقابت گازی با قطر در میدان گازی پارس جنوبی بود که هفته گذشته منتشر شد.

اما طبق آمار رسمی وزارت نفت، ایران از سال ۹۶ در تولید گاز از میدان مشترک پارس‌جنوبی (گنبد شمالی) از طرف قطری پیشی گرفته و هم‌اکنون با تولید روزانه ۷۰۰ میلیون متر مکعب، با وجود سهم دو برابری قطر از این میدان، حدود ۱۲ درصد تولید بیشتری دارد.

تولید ۷۰۰ میلیون متر مکعب گاز ایران از میدان پارس جنوبی معادل تولید روزانه ۴ میلیون بشکه نفت یا دو برابر رقم صادرات نفت ایران در دوران اجرای برجام است که البته به دلیل مصرف بالای گاز در داخل کشور، به درآمد ارزی صادراتی ختم نمی‌شود.

پروژه توسعه ۱۷ فاز پارس‌جنوبی برای رساندن تولید گاز ایران ۲۸۵ به ۷۰۰ میلیون متر مکعب در روز از دولت دهم آغاز شد و طبق آمار وزارت نفت با مجموع پیشرفت ۷۰ درصد به دولت یازدهم تحویل داده شد تا با تکمیل آنها، ایران از رقب قطری جلو بیفتد. سرانجام در شهریور امسال نیز فاز ۱۱؛ مرزی‌ترین فاز پارس جنوبی با تولید ۱۰ میلیون متر مکعب به بهره‌برداری رسید تا پرونده توسعه همه فازهای این میدان در طرف ایران بسته شود. جواد اوجی وزیر نفت می‌گوید که برای افتتاح این فاز، ما منتظر رفع تحریم و حضور شرکت‌های خارجی نماندیم و الان «شرکت‌های توتال و شل، انگشت به دهان مانده‌اند که چگونه این کار را ظرف ۲۰ ماه و با کمک متخصصان ایرانی انجام دادیم».

دو کارگر پیمانکاری پتروشیمی چوار ایلام، داخل کارخانه خود را به دار آویختند! مدتی است که نام چوار ایلام با خودکشی کارگراتش تیتز رسانه‌ها می‌شود: محمد منصوری، علی محمد کریمی، آرش تبرک، حیدر محسنی و حالا هم جواد نوروزی و مصطفی عباسی. این‌ها اسامی شش کارگر پتروشیمی چوار ایلام است؛ کارگرانی که در فاصله‌ی کمتر از دو سال به یک دلیل مشخص دست به خودکشی زده‌اند: اخراج.

جواد نوروزی و مصطفی عباسی اکنون در آی سی یو هستند. با کارگران کارخانه تماس می‌گیرم و از آن‌ها می‌پرسم در پتروشیمی چوار ایلام چه خبر است؟ ناامیدند و می‌گویند مدیر کارخانه دست به یک اخراج دسته‌جمعی زده؛ به ۱۳ کارگر گفته‌اند دیگر به شما نیاز نداریم. می‌گویند از یک ماه پیش در کارخانه صبح از اخراج این ۱۳ کارگر بوده و پنجشنبه کار را نهایی کرده‌اند. همان پنجشنبه جواد و مصطفی، داخل کارخانه خود را دار می‌زنند. داخل کارخانه دار می‌زنند تا مدیران نگویند دلیل خودکشی‌شان، مشکلات خانوادگی بوده...

۸ تا ۱۸ سال سابقه‌ی کار دارند و حقوقشان بین ۱۰ تا ۱۲ میلیون تومان است؛ یکی از کارگران می‌گوید: وقتی یک شبه بعد از سال‌ها کار همین ۱۰ میلیون تومان را هم از ما دریغ می‌کنند، دیگر چه امیدی می‌توان داشت؟ ما سال‌ها اینجا کارگری کرده‌ایم، نزدیک پتروشیمی زندگی می‌کنیم و خانه‌هایمان ده دقیقه با آن فاصله دارد، آلودگی‌هایش برای ماست، چرا باید اخراج شویم؟ یک ماه به هر دری زدند و از همه جا پیگیری کردند که کابوس اخراج به واقعیت تبدیل نشود؛ به وزیر، نماینده مجلس، دادستان و استاندار نامه نوشتند، اما صبح پنجشنبه آب پاکی را روی دست‌شان ریختند: دیگر به شما نیاز نروری! کارگران اما می‌گویند عدم نیاز، بهانه بود تا نیروهای خود را جایگزین کنند. مگر می‌شود یک شبه به کارگران نیاز نداشته باشند. چه چیز تغییر کرده که می‌گویند دیگر به شما نیاز نداریم؟ آن‌ها می‌گویند: پتروشیمی تنها امیدمان است، تنها جایی که می‌توانیم کارگری کنیم. از اینجا اخراج شویم، کجا کار پیدا کنیم؟

بسیاری از کارگران پیمانکاری پتروشیمی چوار ایلام نگرانند. طی سال‌های گذشته بارها در اعتراض به معوقات مزدی، عدم اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل، دستمزدهای ناچیز، نداشتن امنیت شغلی و تعدیل‌های گاه و بی‌گاه اعتراض کرده‌اند، اما تداوم خودکشی‌ها نشان می‌دهد مشکلات کارگران پایدارتر از این حرف‌هاست.

یک کارشناس انرژی با بیان اینکه زمان و سرمایه مورد نیاز احداث پالایشگاه‌های کوچک مقیاس بسیار کمتر از پالایشگاه‌های بزرگ است، گفت: با ایجاد مینی پالایشگاه‌ها می‌توان در کوتاه‌مدت میزان ظرفیت تولید فرآورده‌های نفتی مانند بنزین و گازوئیل را افزایش داد که به ناترازی سوخت در کشور کمک می‌کند.

سعید نوری کرم با اشاره به اهمیت زنجیره ارزش در صنعت نفت اظهار کرد: رویکرد توسعه پالایشگاه‌ها و زنجیره ارزش نفت به جای خام‌فروشی، به سبب تولید محصولات متنوع از قبیل بنزین، گازوئیل، سوخت جت، مواد پتروشیمیایی (مثل پروپیلن و اتیلن) موجب آراژوری بیشتر، جلوگیری از خروج ارز، تأمین نیاز بازار داخلی، اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم می‌شود و به علت معاملات خرد و متنوع و غیر قابل رصد از منظر فنی، امکان فروش و بازاریابی آن در شرایط تحریم و غیرتحریم راحت‌تر از نفت خام است و عملاً قابل تحریم نیست؛ بنابراین تغییر رویکرد از خام فروشی به توسعه پالایشگاه‌ها و زنجیره ارزش نفت کاملاً ضروری، راهبردی و آینده نگرانه است. در سال‌های اخیر و به‌خصوص در شرایط تحریم فروش نفت خام، کشور همواره به دنبال افزایش ظرفیت پالایشی و توسعه پالایشگاه‌ها بوده است؛ به طوری که در دولت‌های نهم تا دوازدهم ۳۰ طرح پالایشی در کشور تعریف شد؛ از این تعداد ۲۵ طرح برای احداث پالایشگاه و پتروپالایشگاه «نفت‌خام» و ۵ طرح برای احداث پالایشگاه «میعانات گازی» موجود است. مجموع خوراک مورد نیاز این طرح‌ها، ۴.۳ میلیون بشکه در روز و حجم سرمایه‌گذاری حدود ۹۰ میلیارد دلار برآورد شده است.

این کارشناس انرژی به عدم موفقیت طرح‌های

نفت و انرژی

در پتروشیمی چوار چه خبر است؟!

راحل‌ کار اما جواب نداد و به فاصله‌ی ۴ ماه بعد از آن اتفاق، دو کارگرِ دیگرِ کارخانه دست به خودکشی زدند. چرا؟

این سوال را از کارگران کارخانه می‌پرسم. مجموع صحبتشان این است که وقتی مشکلات، خروار خروار روی سرشان آوار شده و بعد از سال‌ها کار با حقوق ناچیز و بدون هیچ پس‌اندازی، ناگهان برگه‌ی عدم نیاز به دستشان می‌دهند و آن‌ها را در شهری که برایشان هیچ کار دیگری وجود ندارد به حال خود رها می‌کنند، راه دیگری باقی نمی‌ماند. کارگران چوار ایلام می‌گویند: بنویسید کارگران کارخانه برای جلب توجه خودکشی نمی‌کنند. همه‌ی راه‌ها را رفته‌اند و چون راه دیگری برایشان نمانده به اینجا رسیده‌اند. بنویسید بعضی از ما حتی وصیت‌نامه‌ی خود را هم نوشته‌ایم...

آرش فقط می‌خواست بداند چرا ممنوع‌الورود شد؟

سال گذشته در چنین روزهایی، یکی از کارگران جوان پتروشیمی چوار ایلام بعد از دیدن نام خود در لیست ممنوع‌الورودی‌ها به زندگی خود پایان داد. پنجم دی ماه سالگرد «آرش تبرک» است. مهندس جوانی که می‌خواست بداند چرا ممنوع‌الورود شده اما پاسخی به او ندادند... با خواهر آرش گفتگو کردم تا شاید کمی از زوایای پنهان آن اتفاق تلخ آگاه شوم و از آنچه در چوار ایلام بر کارگران می‌گذرد، اندک اطلاعاتی به دست آورم. جمله‌اش را اینگونه آغاز می‌کند: «آرش فقط می‌خواست بداند چرا ممنوع‌الورود شده اما هیچ‌کس پاسخی نمی‌داد. اسمش را جلوی در نگهبانی زده بودند و نمی‌گذاشتند وارد شود...»

آن زمان روابط عمومی، علت خودکشی آرش را بی‌ارتباط با مسائل کارخانه دانسته بود، اما کارگران تأکید داشتند که آرش در پی اخراج از کار به زندگی خود پایان داده است؛ اطلاعاتی که خانواده‌ی آرش هم آن را تأیید می‌کنند. ظاهراً چند روز قبل از اینکه آرش مرگ خودخواسته را انتخاب کند، درگیری کوچکی بین او و یکی از همکارانش اتفاق می‌افتد. موضوع البته بعد از یک بگومگویی گزارش: زهرا معرفت

بند فریمان

دخل و خرج اقتصاد ایران، پنهان زیر سیاهی نفت

و می‌گوید، مواد اولیه به دلیل صادرات گران و کمیاب شده و خط تولید و صادرات محصول ما متوقف می‌شود.

شاخص مدیران خرید در کنار کاهش شدید فروش از رکود در اقتصاد ایران خبر می‌دهد و این رکود در حال اثرگذاری روی شاخص‌های کلان اقتصاد ایران از جمله تراز تجاری است. کارشناس اقتصادی حمید بهزادی از ظرفیت نفت در اقتصاد ایران می‌گوید و اعتقاد دارد، افزایش قابل توجه

صادرات نفت این ظرفیت را به ما می‌دهد تا کسری تراز تجاری غیرنفتی را بدون هیچ نگرانی برای اقتصاد جبران کنیم.

در مقابل پژوهشگر اقتصاد مهدی هاشم‌زاده اعتقاد دارد، نفت نباید صرف پوشش رویه‌های غلط در اقتصاد ایران شود و این سرمایه باید زمینه توسعه اقتصاد ایران و مهیا شدن برای شرایط بدون نفت را آماده کند.

بررسی تجارب ژاپن در پوشش تراز تجاری مشخص می‌کند، نخستین گام تبدیل رکود به رونق در اقتصاد، پوشش یک برنامه توسعه صنعتی متناسب با ظرفیت‌هاست.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیز در گزارشی تأکید کرده، تنها یک برنامه توسعه صنعتی و تدوین نقشه صادرات کالا با بیشترین ارزش افزوده برای کشور می‌تواند به تقویت رابطه مبادله و مثبت شدن تراز تجاری کمک کند.

افزایش ظرفیت تولید بنزین با احداث پالایشگاه‌های کوچک مقیاس

کرد که تجربه ۲۵ سال اخیر نشان داده که تاکنون هیچ پروژه پالایشی در ایران در جذب فاینانس موفق نبوده است.

این کارشناس انرژی بیان داشت: اهمیت و ویژگی بارز دیگری که برای پالایشگاه‌های مقیاس کوچک، موضوع زمان احداث و بهره‌برداری از این پالایشگاه‌ها است. در واقع زمان احداث یک پالایشگاه با ظرفیت ۱۰ هزار بشکه در روز کوچک را به سمت افزایش ظرفیت پالایشی و افزایش ضریب پیچیدگی و بهره‌وری سوق داده است. افزایش ظرفیت پالایشی به کمک احداث پالایشگاه‌های مقیاس کوچک از جمله راهکارهایی است که می‌تواند یکی از مسائل صنعت پالایش یعنی کمبود منابع مالی را مرتفع کند.

این کارشناس ادامه داد: در حال حاضر برای پالایشگاه مقیاس کوچک تعریف و استاندارد دقیقی وجود ندارد و هنگامی که از لفظ پالایشگاه مقیاس کوچک استفاده می‌شود، این لفظ با اصطلاح رایج و مورد نقد مینی‌ریفاینری (واحدهای ساده تقطیری و اختلاط) اشتباه گرفته می‌شود؛ چراکه بیشتر این واحدهای پالایشی موجود در کشور به سبب استفاده از تجهیزات فرسوده، اتلاف خوراک نفت خام را در پی داشته و فرآورده‌های تولیدی آن‌ها هم از استاندارد مطلوبی پیروی نمی‌کنند.

نوری کرم گفت: بنابراین تأکید می‌شود که هدف احداث پالایشگاه مقیاس کوچک دارای واحد تبدیلی به منظور تولید فرآورده‌های همچون بنزین، گازوئیل و گاز مایع مطابق با استانداردها است؛ همچنین به واسطه استفاده از فرآیندهای تبدیلی در پالایشگاه‌های مقیاس کوچک میزان تولید محصولات سنگین و نیمه سنگین مثل نفت کوره هم کاهش یافته و بیشتر سبب به محصولات بنزین، گازوئیل و گاز مایع اختصاص پیدا می‌کند که در واقع مطابق با ماده ۵۹ قانون اصلاح الگوی مصرف با محوریت کاهش تولید نفت کوره و حرکت به سمت فرآورده‌های میان تقطیر است.

در حقیقت پالایشگاه‌ها با رویکرد تولید مواد شیمیایی و پلیمری هزینه سرمایه‌گذاری بسیار بالایی دارند، مثلاً برای احداث یک واحد پالایشی با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام حداقل ۶ میلیارد دلار سرمایه نیاز است و برای تأمین مالی این پروژه‌ها می‌توان از فاینانس خارجی استفاده

ساده به پایان می‌رسد. آفتور که خانواده می‌گویند، درگیری به قدری بی‌اهمیت بوده که اصلاً آرش باور نمی‌کرد که علت ممنوع‌الورودی‌اش ممکن است همان بگومگوهای جزئی باشد.

خواهر آرش می‌گوید: «پدرم کارگر باسابقه‌ی پتروشیمی چوار است. زمانی که به او اطلاع می‌دهند نام آرش را در لیست ممنوع‌الورودی‌ها دیده‌اند، پیگیری می‌کند که ببینید علت چیست اما حتی او هم نمی‌تواند بفهمند چه شده و چرا آرش را ممنوع‌الورود کرده‌اند. برای ما عجیب بود که چه اتفاقی افتاده و برای آرش از همه عجیب‌تر که اصلاً علت چیست؟ چرا چیزی نمی‌گویند؟ هر چه پیگیری کردیم فقط گفتند ممنوع‌الورود است...» او ادامه می‌دهد: «تا لحظه‌ی آخر، علت اخراج را به برادرم نگفتند و وقتی آرش برای آخرین بار به شرکت رفت، بی‌رحمانه و بی‌ادبانه‌ای از شرکت بیرونش انداختند...»

خواهر آرش می‌گوید: «مدیران کارخانه تمام سعی خود را می‌کنند که بگویند خودکشی‌های کارخانه، علت خانوادگی داشته، اما اینطور نیست. دو کارگری که به تازگی خودکشی کرده‌اند احتمالاً می‌خواستند به همه بفهمانند که علت خودکشی‌شان مسائل خانوادگی نبوده، برای همین خود را در کارخانه دار زدند...»

او در انتهای گفتگو از تبعیض شدید بین کارگرهای رسمی و بومی و فشار شدیدی که بر کارگران روزمزد و پیمانکاری وارد می‌شود می‌گوید: «بومی‌های اینجا با لیسانس و فوق لیسانس و دکتری به عنوان کارگر روزمزد پیمانکاری وارد پتروشیمی می‌شوند و وقتی هم که کار پیمانکار تمام می‌شود به راحتی اخراجشان می‌کنند.»

به راحتی حقوق کارگران پایمال می‌شود به راحتی اخراج می‌کنند بدون آنکه حتی نیازی به توضیح ببینند، به راحتی حقوق نمی‌دهند، به راحتی ریمه زد نمی‌کنند و اصلاً به راحتی قانون را زیر پا می‌گذارند بدون آنکه ذره‌ای بازخواست شوند. این وضعیت البته خاص کارگران چوار نیست که مربوط به کل کارگرانی است که حداقل قوانین حمایتی‌شان مدنتهاست از کار افتاده، هیچ راه قانونی‌ای برای رسیدن به حقوقشان ندارند.

به این آشفته بازار روابط کار باید دشواری‌های زندگی در یک اقتصاد تورم‌زده، دستمزدهای پایین و معیشت دشوار را هم اضافه کرد تا به استصصال کارگران پی برد. وضعیتی که بالاترین نمودش را در خودکشی کارگران می‌توان یافت. وضعیتی که در محمد منصوری، علی محمد کریمی، آرش تبرک، حیدر محسنی، جواد نوروزی و مصطفی عباسی، این شش کارگر کارخانه‌ی چوار ایلام، تجلی پیدا کرده است. اینها البته تنها کارگرانی نیستند که دست به خودکشی زده‌اند؛ گویا موارد دیگری نیز در این کارخانه وجود داشته که خبری از آن‌ها به رسانه‌ها درز پیدا نکرده است.

گزارش: زهرا معرفت

شروع و در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ فازهای اول و دوم آن به بهره‌برداری رسید. در واقع این مثال و سایر نمونه‌های مشابه تجربه مدت زمان طولانی احداث پالایشگاه در کشور را تصدیق می‌کنند؛ این در حالی است که اکنون کشور به دلیل رشد مصرف با کمبود بنزین و گازوئیل مواجه شده و با ادامه افزایش مصرف این دو فرآورده، کشور مجدداً به واردکننده بنزین و گازوئیل تبدیل خواهد شد و این موضوع سبب به خطر افتادن «امنیت انرژی» کشور می‌شود.

این کارشناس انرژی تأکید کرد: بنابراین دو پارامتر میزان سرمایه‌گذاری و مدت زمان احداث با توجه به شرایط کشور از جمله نکاتی است که باید در تعریف طرح‌های پالایشی به آن توجه کرد که متأسفانه این دو پارامتر در تعریف طرح‌ها و پروژه‌های پالایشگاهی کشور دیده نمی‌شود.

نوری کرم با اشاره به تجربه چین در اجرای پالایشگاه‌های فراسرزمینی، اظهار داشت: این

